

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1690/2015
22.10.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранка Станића, Гордане Ајншпилер Поповић, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, чланова већа, у парници по тужби тужиоца Д.Д. из Б., кога заступа пуномоћник М.Н., адвокат из В., против тужених Н.С. из В. и Удружења осигураваача Србије „Гарантни фонд“ из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Пироту Гж бр. 439/2014 од 12.08.2014.године, у седници већа одржаној дана 22.10.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ посебна ревизија тужиоца Д.Д. из Б. изјављена против пресуде Вишег суда у Пироту Гж бр. 439/2014 од 12.08.2014.године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Пироту Гж бр. 439/2014 од 12.08.2014.године и пресуда Основног суда у Врању П бр. 935/13 од 17.05.2013.године, тако што се усваја тужбени захтев тужиоца Д.Д. из Б. и обавезује тужени Удружење осигураваача Србије „Гарантни фонд“ из Београда да тужиоцу солидарно са туженим Н.С. из В. исплати износ од 288.494,00 динара са законском затезном каматом почев од 26.03.2013.године па до коначне исплате.

Трошкови ревизијског поступка тужиоцу се не досуђују.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П бр. 935/13 од 17.05.2013. године, обавезан је тужени Удружења осигураваача Србије „Гарантни фонд“ из Београда да на име разлике износа на име накнаде материјалне штете исплати тужиоцу 34.752,00 динара са законском затезном каматом почев од 26.03.2013.године па до коначне исплате, док је за износ преко досуђеног до траженог износа од 323.701,00 динар захтев одбијен. Обавезани су тужени Н.С. из В. и Удружење осигураваача Србије „Гарантни фонд“ из Београда да тужиоцу накнаде трошкове парничног поступка у износу од 296.900,00 динара са законском затезном каматом почев од 17.05.2013.године па до исплате.

Виши суд у Пироту је побијаном пресудом Гж бр. 439/2014 од 12.08.2014.године, у ставу првом изреке потврдио пресуду Основног суда у

Враћу у ставу првом изреке, а жалбу тужиоца Д.Д. одбио као неосновану. Ставом другим изреке другостепене пресуде преиначена је одлука о трошковима из става другог изреке првостепене пресуде утолико што су тужени обавезани да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплате износ од 260.900,00 динара са законском затезном каматом почев од 17.05.2013.године до коначне исплате.

Против другостепене пресуде, тужилац је изјавио посебну ревизију на основу члана 404. ЗПП, побијајући је само у делу става један изреке, којим је одбијен тужбени захтев, а због погрешне примене материјалног права. Посебну ревизију је образложио потребом уједначавања судске праксе по питању одговорности солидарних дужника за целу обавезу, од чега је у конкретном случају одступљено погрешном применом одредби члана 414. до 424. ЗОО.

Апелациони суд у Нишу је решењем Р бр. 131/15 од 19.08.2015.године дозволио посебну ревизију тужиоца изјављену против пресуде Вишег суда у Пироту Гж бр. 439/2014 од 12.08.2014.године прихватајући разлоге ревидента да постоји потреба за уједначавањем судске праксе.

Како је одредбом члана 404. став 2. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 55/14) који се у конкретном случају примењује одлучивање о дозвољености и основаности посебне ревизије је у надлежности Врховног касационог суда у већу од 5 судија, то је Врховни касациони суд дозволио да се о ревизији тужиоца одлучује као о посебној ревизији у овом спору, јер је потребно адекватном применом материјалног права уједначити судску праксу.

Оцењујући основаност ревизије тужиоца, Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. ЗПП и одлучио да је ревизија тужиоца основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности, а ревидент не указује на постојање других апсолутно битних повреда које би могле бити разлог за укидање нижестепених пресуда.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је тужбом од 04.10.2004.године покренуо парнични поступак против туженог Н.С. из В. ради накнаде штете проузроковане саобраћајном незгодом која се догодила 08.10.2001.године, а за коју је тужени оглашен кривим за прекршај прописан Законом о основама безбедности саобраћаја на путевима. У току поступка решењем стечајног суда Ст бр. 1377/01 од 26.09.2007.године, закључен је стечајни поступак над осигуравачем возила туженог, те је тужилац 14.04.2008.године поднео тужбу против туженог Удружења осигуравача Србије „Гарантни фонд“ из Београда, а првостепени суд је 13.05.2008.године одлучио да обе парнице споји ради јединственог решавања. Тужилац је поднеском од 25.08.2009.године уредио тужбу у складу са налазом и мишљењем вештака, те предложио солидарно обавезивање тужених на накнаду претрпљене штете. Претходно донетом пресудом у овом спору П бр. 221/10 од 12.10.2011.године која је постала правноснажна само у делу усвојеног тужбеног захтева према првотуженом исти је обавезан да накнади штету тужиоцу у износу од 288.494,02 динара са законском

затезном каматом од пресуђења до исплате. У наставку поступка тужилац је због протека времена, а на основу новог вештачења сагласно члану 189. став 2. ЗОО поставио тужбени захтев за исплату износа од 323.701,00 динар са законском затезном каматом од пресуђења па до исплате, односно од 17.05.2013. године па до исплате. Наведени износ представља штету обрачунату тужиоцу са умањењем од 1,409% колико се могао наплатити у стечају осигуравајућег друштва. Нижестепени судови су правноснажно усвојили тужбени захтев према друготуженом за износ од 34.752,00 динара као разлику између износа за који је обавезан претходном пресудом првотужени и траженог износа од 323.701,00 динар, док су тужбени захтев за износ од 288.494,02 динара са законском затезном каматом одбили, јер ја за тај износ већ обавезан на накнаду штете првотужени, тако да би по налажењу нижестепених судова обавезивањем туженог „Гарантног фонда“ тужилац дошао у могућност да једну исту штету наплати два пута од оба тужена.

Тужилац је поставио тужбени захтев за солидарно обавезивање тужених на накнаду штете. Сваки дужник солидарне обавезе према одредби члана 414. став 1. ЗОО одговара повериоцу за целу обавезу и поверилац може захтевати њено испуњење од кога хоће све док не буде потпуно испуњена, али када један дужник испуни обавезу она престаје и сви се дужници ослобађају. Ако је делимичним одлучивањем један од солидарних дужника правноснажно обавезан на плаћање у изреци пресуде која се односи на друготуженог, мора се при обавезивању назначити његова солидарност са првотуженим који је обавезан по претходној пресуди, јер се на тај начин спречава стицање више извршних исправа по којима би се тужилац могао вишеструко наплатити по истом основу.

Тужилац је као оштећени на основу члана 178. став 1. ЗОО имао право да тужбу поднесе против првотуженог који је штету проузроковао тужиоцу искључиво својом кривицом. Друготужени „Гарантни фонд“ у смислу члана 99. став 2. Закона о осигурању имовине и лица одговара за накнаду штете проузроковану употребом моторног возила за које је закључен уговор о обавезном осигурању са организацијом над којом је отворен поступак стечаја. Одредбом члана 106. истог закона прописано је да уколико је штета проузрокована употребом моторног возила, а уговор о обавезном осигурању је био закључен са организацијом за осигурање над којом је отворен поступак стечаја, те иста није могла да се накнади из стечајне масе, односно део штете коју није могао бити накнађен из стечајне масе надокнађује се из средстава „Гарантног фонда“. На основу наведених одредаба Закона о осигурању имовине и лица тужилац од туженог може захтевати накнаду штете коју није наплатио од осигуравајућег друштва штетника у поступку стечаја, односно које није могао наплатити да је пријавио потраживање у стечају. Такав захтев тужилац је према друготуженом и поставио, те погрешном применом материјалног права нижестепени судови одбили тужбени захтев тужиоца у односу на друготуженог за део износа накнаде штете за који је претходном пресудом обавезан првотужени.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је применом члана 416. став 1. ЗПП преиначио нижестепену пресуду и усвојио тужбени захтев тужиоца и у односу на друготуженог.

Како ревизијом тужиоца одлука о трошковима поступка није побијана, крећући се у границама прописаним одредбом члана 408. у вези са чланом 420. став 6. ЗПП, Врховни касациони суд одлуку о трошковима нижестепених поступака није мењао.

Трошкови ревизијског поступка тужиоцу нису досуђени иако је успео са ревизијом, јер трошкове није тражио ни определио сагласно члану 163. став 1, 2. и 3. ЗПП.

**Председник већа-судија,
Бранислава Апостоловић,с.р.**